Luk

Chapter 4

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

1

Ἰησοῦς	δὲ,	πλήρης	Πνεύματος	Ἁγίου,	ὑπέστρεψεν	ἀπὸ	τοῦ	Ἰορδάνου,
Iēsoûs	na	amejaa	Roho	Mtakatifu	akarudi	kutoka	Yordani	Yordani
G2424	G1161	G4134	G4151	G0040	G5290	G0575	G3588	G2446

καὶ	ἤγετο	ἐν	τῷ	Πνεύματι	ἐν	τῇ	ἐρήμῳ.
na	akaongozwa	na	Roho	Roho	katika	jangwa	jangwa
G2532	G0071	G1722	G3588	G4151	G1722	G3588	G2048

> Yesu, akiwa amejaa Roho Mtakatifu, akarudi kutoka Yordani. Akaongozwa na Roho Mtakatifu hadi nyikani,

2

ἡμέρας	τεσσεράκοντα	πειραζόμενος	ὑπὸ	τοῦ	διαβόλου;	Καὶ	οὐκ	ἔφαγεν
siku	arobaini	akijaribiwa	na	ibilisi	ibilisi	Na	hakula	hakula
G2250	G5062	G3985	G5259	G3588	G1228	G2532	G3756	G5315

οὐδὲν	ἐν	ταῖς	ἡμέραις	ἐκείναις,	καὶ	συντελεσθεισῶν	αὐτῶν,	ἐπείνασεν.
chochote	katika	siku	siku	zile	na	zilipokwisha	zile	akaona-njaa
G3762	G1722	G3588	G2250	G1565	G2532	G4931	G0846	G3983

> mahali ambako kwa siku arobaini alikuwa akijaribiwa na ibilisi. Kwa siku zote hizo hakula chochote, hivyo baada ya muda huo akaona njaa.

3

εἶπεν	δὲ	αὐτῷ	ὁ	διάβολος,	Εἰ	Υἱὸς	εἶ	τοῦ	Θεοῦ,
Akamwambia	na	yeye	ibilisi	ibilisi	Kama	Mwana	wewe-ni	wa-Mungu	Mungu
G3004	G1161	G0846	G3588	G1228	G1487	G5207	G1510	G3588	G2316

εἰπὲ	τῷ	λίθῳ	τούτῳ,	ἵνα	γένηται	ἄρτος.
liambie	jiwe	jiwe	hili	liwe	liwe	mkate
G3004	G3588	G3037	G3778	G2443	G1096	G0740

> Ibilisi akamwambia, “Ikiwa wewe ni Mwana wa Mungu, amuru jiwe hili liwe mkate.”

4

καὶ	ἀπεκρίθη	πρὸς	αὐτὸν	ὁ	Ἰησοῦς,	Γέγραπται,	ὅτι	Οὐκ	ἐπ’
na	akajibu	yeye	yeye	Iēsoûs	Iēsoûs	Imeandikwa	kwamba	Si	kwa-mkate
G2532	G0611	G4314	G0846	G3588	G2424	G1125	G3754	G3756	G1909

ἄρτῳ	μόνῳ	ζήσεται	ὁ	ἄνθρωπος,	<ἀλλ’	ἐπὶ	παντὶ	ῥήματι	θεοῦ>.
mkate	peke-yake	ataishi	mtu	mtu	bali	kwa	kila	neno	la-Mungu
G0740	G3441	G2198	G3588	G0444	G0235	G1909	G3956	G4487	G2316

> Yesu akajibu akamwambia, “Imeandikwa: ‘Mtu haishi kwa mkate tu.’”

5

Καὶ	ἀναγαγὼν	αὐτὸν	<ὁ	διάβολος	εἰς	ὄρος	ὑψηλὸν>,	ἔδειξεν
Na	akampandisha	yeye	ibilisi	ibilisi	kwenye	mlima	mrefu	akamwonyesha
G2532	G0321	G0846	G3588	G1228	G1519	G3735	G5308	G1166

αὐτῷ	πάσας	τὰς	βασιλείας	τῆς	οἰκουμένης	ἐν	στιγμῇ	χρόνου.
yeye	falme-zote	falme	falme	za-dunia	dunia	kwa	muda-mfupi	muda
G0846	G3956	G3588	G0932	G3588	G3625	G1722	G4743	G5550

> Ibilisi akampeleka hadi juu ya mlima mrefu akamwonyesha milki zote za dunia kwa mara moja.

6

καὶ	εἶπεν	αὐτῷ	ὁ	διάβολος,	Σοὶ	δώσω	τὴν	ἐξουσίαν	ταύτην
na	akamwambia	yeye	ibilisi	ibilisi	Wewe	nitakupa	mamlaka	mamlaka	haya
G2532	G3004	G0846	G3588	G1228	G4771	G1325	G3588	G1849	G3778

ἅπασαν,	καὶ	τὴν	δόξαν	αὐτῶν;	ὅτι	ἐμοὶ	παραδέδοται,	καὶ	ᾧ
yote	na	utukufu	utukufu	wao	kwa-maana	mimi	nimepewa	na	yeyote
G0537	G2532	G3588	G1391	G0846	G3754	G1473	G3860	G2532	G3739

ἐὰν	θέλω,	δίδωμι	αὐτήν.
nikitaka	nikitaka	ninampa	hayo
G1437	G2309	G1325	G0846

> Akamwambia, “Nitakupa mamlaka juu ya milki hizi na fahari zake zote, kwa maana zimekabidhiwa mkononi mwangu nami ninaweza kumpa yeyote ninayetaka.

7

σὺ	οὖν,	ἐὰν	προσκυνήσῃς	ἐνώπιον	ἐμοῦ,	ἔσται	σοῦ	πᾶσα.
wewe	basi	ukiabudu	ukiabudu	mbele-yangu	mimi	yatakuwa	yako	yote
G4771	G3767	G1437	G4352	G1799	G1473	G1510	G4771	G3956

> Hivyo ikiwa utanisujudia na kuniabudu, vyote vitakuwa vyako.”

8

καὶ	ἀποκριθεὶς,	ὁ	Ἰησοῦς	εἶπεν	αὐτῷ,	Γέγραπται,	Προσκυνήσεις
na	akajibu	Iēsoûs	Iēsoûs	akamwambia	yeye	Imeandikwa	Utamwabudu
G2532	G0611	G3588	G2424	G3004	G0846	G1125	G4352

«Κύριον	τὸν	Θεόν	σου»,	καὶ	αὐτῷ	μόνῳ	λατρεύσεις.
Bwana	Mungu	Mungu	wako	na	yeye	peke-yake	utamtumikia
G2962	G3588	G2316	G4771	G2532	G0846	G3441	G3000

> Yesu akamjibu, “Imeandikwa: ‘Mwabudu Bwana Mungu wako na umtumikie yeye peke yake.’”

9

Ἦγαγεν	δὲ	αὐτὸν	εἰς	Ἰερουσαλὴμ,	καὶ	ἔστησεν	ἐπὶ	τὸ
Akampeleka	na	yeye	kwenda	Yerusolēma	na	akamweka	juu-ya	kinara
G0071	G1161	G0846	G1519	G2419	G2532	G2476	G1909	G3588

πτερύγιον	τοῦ	ἱεροῦ,	καὶ	εἶπεν	αὐτῷ,	Εἰ	Υἱὸς	εἶ
kinara	cha-hekalu	hekalu	na	akamwambia	yeye	Kama	Mwana	wewe-ni
G4419	G3588	G2411	G2532	G3004	G0846	G1487	G5207	G1510

τοῦ	Θεοῦ,	βάλε	σεαυτὸν	ἐντεῦθεν	κάτω;
wa-Mungu	Mungu	jitupe	mwenyewe	kutoka-hapa	chini
G3588	G2316	G0906	G4572	G1782	G2736

> Kisha ibilisi akampeleka mpaka Yerusalemu, akamweka juu ya mnara mrefu wa Hekalu, akamwambia, “Kama wewe ndiwe Mwana wa Mungu, jitupe chini kutoka hapa,

10

γέγραπται	γὰρ,	ὅτι	τοῖς	ἀγγέλοις	αὐτοῦ	ἐντελεῖται	περὶ	σοῦ,
imeandikwa	kwa-maana	kwamba	malaika	malaika	wake	atawaagiza	kukuhusu	wewe
G1125	G1063	G3754	G3588	G0032	G0846	G1781	G4012	G4771

τοῦ	διαφυλάξαι	σε;
kukulinda	kukulinda	wewe
G3588	G1314	G4771

> kwa maana imeandikwa: “‘Atakuagizia malaika zake ili wakulinde;

11

καὶ	ὅτι	ἐπὶ	χειρῶν	ἀροῦσίν	σε,	μή	ποτε	προσκόψῃς
na	kwamba	mikononi	mikononi	watakuchukua	wewe	usije	usije	ukajikwaa
G2532	G3754	G1909	G5495	G0142	G4771	G3361	G4219	G4350

πρὸς	λίθον	τὸν	πόδα	σου.
kwenye	jiwe	mguu	mguu	wako
G4314	G3037	G3588	G4228	G4771

nao watakuchukua mikononi mwao, usije ukajikwaa mguu wako katika jiwe.'"

12

καὶ	ἀποκριθεὶς,	εἶπεν	αὐτῷ	ὁ	Ἰησοῦς,	ὅτι	Εἴρηται,	Οὐκ
na	akajibu	akamwambia	yeye	Iēsoûs	Iēsoûs	kwamba	Imesemwa	Usimjaribu
G2532	G0611	G3004	G0846	G3588	G2424	G3754	G2046	G3756

ἐκπειράσεις	Κύριον	τὸν	Θεόν	σου.
usimjaribu	Bwana	Mungu	Mungu	wako
G1598	G2962	G3588	G2316	G4771

Yesu akamjibu, "Imesemwa, 'Usimjaribu Bwana Mungu wako.'"

13

Καὶ	συντελέσας	πάντα	πειρασμὸν,	ὁ	διάβολος	ἀπέστη	ἀπ'	αὐτοῦ
Na	alipomaliza	kila	jaribu	ibilisi	ibilisi	akamwacha	kutoka	kwake
G2532	G4931	G3956	G3986	G3588	G1228	G0868	G0575	G0846

ἄχρι	καιροῦ.
mpaka	wakati–mwingine
G0891	G2540

Ibilisi alipomaliza kila jaribu, akamwacha Yesu mpaka wakati mwingine ufaao.

14

Καὶ	ὑπέστρεψεν	ὁ	Ἰησοῦς	ἐν	τῇ	δυνάμει	τοῦ	Πνεύματος	εἰς
Na	akarudi	Iēsoûs	Iēsoûs	katika	nguvu	nguvu	ya–Roho	Roho	kwenda
G2532	G5290	G3588	G2424	G1722	G3588	G1411	G3588	G4151	G1519

τὴν	Γαλιλαίαν;	καὶ	φήμη	ἐξῆλθεν	καθ'	ὅλης	τῆς	περιχώρου,
Galilaya	Galilaya	na	habari	ikaenea	katika	nchi–yote	kandokando	kandokando
G3588	G1056	G2532	G5345	G1831	G2596	G3650	G3588	G4066

περὶ	αὐτοῦ.
kumhusu	yeye
G4012	G0846

Kisha Yesu akarudi mpaka Galilaya, akiwa amejaa nguvu za Roho Mtakatifu, nazo habari zake zikaenea katika sehemu zote za nchi za kandokando.

15

καὶ	αὐτὸς	ἐδίδασκεν	ἐν	ταῖς	συναγωγαῖς	αὐτῶν,	δοξαζόμενος	ὑπὸ
na	yeye	akafundisha	katika	masinagogi	masinagogi	yao	akitukuzwa	na
G2532	G0846	G1321	G1722	G3588	G4864	G0846	G1392	G5259

πάντων.
wote
G3956

Akaanza kufundisha kwenye masinagogi yao, na kila mmoja akamsifu.

16

Καὶ	ἦλθεν	εἰς	Ναζαρά,	οὗ	ἦν	τεθραμμένος;	καὶ	εἰσῆλθεν
Na	akaja	kwenda	Nazareth	ambako	alikuwa	amelelewa	na	akaingia
G2532	G2064	G1519	G3478	G3757	G1510	G5142	G2532	G1525

κατὰ	τὸ	εἰωθὸς	αὐτῷ,	ἐν	τῇ	ἡμέρᾳ	τῶν	σαββάτων,	εἰς
kulingana–na	desturi	desturi	yake	katika	siku	siku	ya–Sabato	Sabato	katika
G2596	G3588	G1486	G0846	G1722	G3588	G2250	G3588	G4521	G1519

τὴν	συναγωγήν,	καὶ	ἀνέστη	ἀναγνῶναι.
sinagogi	sinagogi	na	akasimama	kusoma
G3588	G4864	G2532	G0450	G0314

Yesu akaenda Nazareti, alipolelewa, na siku ya Sabato alikwenda katika sinagogi kama ilivyokuwa desturi yake. Akasimama ili asome,

17

καὶ	ἐπεδόθη	αὐτῷ	βιβλίον	τοῦ	προφήτου	Ἠσαΐου,	καὶ	ἀναπτύξας	τὸ
na	akapewa	yeye	kitabu	cha–nabii	nabii	Ēsaías	na	alikifungua	kitabu
G2532	G1929	G0846	G0975	G3588	G4396	G2268	G2532	G0380	G3588

βιβλίον,	εὗρεν	τὸν	τόπον	οὗ	ἦν	γεγραμμένον,
kitabu	akapata	mahali	mahali	ambapo	pameandikwa	pameandikwa
G0975	G2147	G3588	G5117	G3739	G1510	G1125

naye akapewa kitabu cha nabii Isaya, akakifungua na kukuta mahali palipoandikwa:

18

Πνεῦμα	Κυρίου	ἐπ’	ἐμέ,	οὗ	εἵνεκεν	ἔχρισέν	με
Roho	wa–Bwana	juu–yangu	mimi	kwa–sababu	kwa–sababu	amenitia–mafuta	mimi
G4151	G2962	G1909	G1473	G3739	G1752	G5548	G1473

εὐαγγελίσασθαι	πτωχοῖς.	ἀπέσταλκέν	με	<ἰάσασθαι	τοὺς	συντετριμμένους	
kuhubiri–habari–njema	maskini	amenituma	mimi	kuponya	wale	waliovunjika	
G2097	G4434	G0649	G1473	G2390	G3588	G4937	

τὴν	καρδίαν>,	κηρῦξαι	αἰχμαλώτοις	ἄφεσιν,	καὶ	τυφλοῖς	ἀνάβλεψιν,	
moyo	moyo	kutangaza	kwa–wafungwa	uhuru	na	kwa–vipofu	kuona	
G3588	G2588	G2784	G0164	G0859	G2532	G5185	G0309	

ἀποστεῖλαι	τεθραυσμένους	ἐν	ἀφέσει,
kuwaacha	waliodhulumiwa	huru	huru
G0649	G2352	G1722	G0859

“Roho wa Bwana yu juu yangu, kwa sababu amenitia mafuta kuwahubiria maskini habari njema. Amenituma kuwatangazia wafungwa kufunguliwa kwao, na vipofu kupata kuona tena, kuwaweka huru wanaoonewa,

19

κηρῦξαι	ἐνιαυτὸν	Κυρίου	δεκτόν.
kutangaza	mwaka	wa–Bwana	wa–kukubalika
G2784	G1763	G2962	G1184

na kutangaza mwaka wa Bwana uliokubalika.”

20

καὶ	πτύξας	τὸ	βιβλίον,	ἀποδοὺς	τῷ	ὑπηρέτῃ,	ἐκάθισεν,	καὶ
na	akakifunga	kitabu	kitabu	akamrudishia	mtumishi	mtumishi	akaketi	na
G2532	G4428	G3588	G0975	G0591	G3588	G5257	G2523	G2532

πάντων	οἱ	ὀφθαλμοὶ	ἐν	τῇ	συναγωγῇ	ἦσαν	ἀτενίζοντες	αὐτῷ.
wote	macho	macho	katika	sinagogi	sinagogi	yalikuwa	yakimtazama	yeye
G3956	G3588	G3788	G1722	G3588	G4864	G1510	G0816	G0846

Kisha akakifunga kitabu, akamrudishia mtumishi na akaketi. Watu wote waliokuwamo katika sinagogi wakamkazia macho.

21

ἤρξατο	δὲ	λέγειν	πρὸς	αὐτοὺς,	ὅτι	Σήμερον	πεπλήρωται	ἡ
Akaanza	na	kuwaambia	wao	wao	kwamba	Leo	imetimizwa	maandiko
G0756	G1161	G3004	G4314	G0846	G3754	G4594	G4137	G3588

γραφὴ	αὕτη,	ἐν	τοῖς	ὠσὶν	ὑμῶν.
maandiko	haya	masikioni	masikioni	masikioni	mwenu
G1124	G3778	G1722	G3588	G3775	G4771

Ndipo akaanza kwa kuwaambia, “Leo Andiko hili limetimia mkiwa mnasikia.”

22

καὶ	πάντες	ἐμαρτύρουν	αὐτῷ,	καὶ	ἐθαύμαζον	ἐπὶ	τοῖς	λόγοις
na	wote	wakamshuhudia	yeye	na	wakashangaa	kwa	maneno	maneno
G2532	G3956	G3140	G0846	G2532	G2296	G1909	G3588	G3056

τῆς	χάριτος	τοῖς	ἐκπορευομένοις	ἐκ	τοῦ	στόματος	αὐτοῦ;	καὶ
ya–neema	neema	yaliyotoka	yaliyotoka	kutoka	kinywani	kinywani	mwake	na
G3588	G5485	G3588	G1607	G1537	G3588	G4750	G0846	G2532

ἔλεγον,	Οὐχὶ	υἱός	ἐστιν	Ἰωσὴφ	οὗτος?
wakasema	Huyu–si	mwana	ndiye	wa–Iōsēph	huyu
G3004	G3780	G5207	G1510	G2501	G3778

> Wote waliokuwako wakamsifu na kuyastaajabia maneno yake yaliyojaa neema, wakaulizana, “Je, huyu si mwana wa Yosefu?”

23

καὶ	εἶπεν	πρὸς	αὐτούς,	Πάντως	ἐρεῖτέ	μοι	τὴν	παραβολὴν
na	akawaambia	wao	wao	Hakika	mtaniambia	mimi	mithali	mithali
G2532	G3004	G4314	G0846	G3843	G2046	G1473	G3588	G3850

ταύτην,	Ἰατρέ	θεράπευσον	σεαυτόν;	ὅσα	ἠκούσαμεν	γενόμενα	εἰς
hii	Tabibu	jiponye	mwenyewe	yote	tulivyosikia	yaliyofanywa	huko
G3778	G2395	G2323	G4572	G3745	G0191	G1096	G1519

τὴν	Καφαρναοὺμ,	ποίησον	καὶ	ὧδε	ἐν	τῇ	πατρίδι	σου.
Kaphárnaoum	Kaphárnaoum	fanya	pia	hapa	katika	nchi	nchi	yako
G3588	G2584	G4160	G2532	G5602	G1722	G3588	G3968	G4771

> Yesu akawaambia, “Bila shaka mtatumia mithali hii: ‘Tabibu, jiponye mwenyewe! Mambo yale tuliyosikia kwamba uliyafanya huko Kapernaumu, yafanye na hapa kwenye mji wako.’”

24

εἶπεν	δέ,	Ἀμὴν	λέγω	ὑμῖν,	ὅτι	οὐδεὶς	προφήτης	δεκτός
Akasema	na	Amini	ninawaambia	ninyi	kwamba	hakuna	nabii	anayekubaliwa
G3004	G1161	G0281	G3004	G4771	G3754	G3762	G4396	G1184

ἐστιν	ἐν	τῇ	πατρίδι	αὐτοῦ.
ndiye	katika	nchi	nchi	yake
G1510	G1722	G3588	G3968	G0846

> Yesu akasema, “Amin, nawaambia, hakuna nabii anayekubalika katika mji wake mwenyewe.

25

ἐπ’	ἀληθείας	δὲ	λέγω	ὑμῖν,	πολλαὶ	χῆραι	ἦσαν	ἐν	ταῖς
kwa–kweli	kweli	na	ninawaambia	ninyi	wengi	wajane	walikuwa	katika	siku
G1909	G0225	G1161	G3004	G4771	G4183	G5503	G1510	G1722	G3588

ἡμέραις	Ἠλίου	ἐν	τῷ	Ἰσραήλ,	ὅτε	ἐκλείσθη	ὁ	οὐρανὸς	ἐπὶ
siku	za–Ēlías	katika	Israēl	Israēl	ilipofungwa	ilipofungwa	mbingu	mbingu	miaka
G2250	G2243	G1722	G3588	G2474	G3753	G2808	G3588	G3772	G1909

ἔτη	τρία	καὶ	μῆνας	ἕξ,	ὡς	ἐγένετο	λιμὸς	μέγας	ἐπὶ	πᾶσαν
miaka	mitatu	na	miezi	sita	wakati	ikawa	njaa–kuu	kuu	katika	nchi–yote
G2094	G5140	G2532	G3376	G1803	G5613	G1096	G3042	G3173	G1909	G3956

τὴν	γῆν;
nchi	nchi
G3588	G1093

> Lakini ukweli ni kwamba palikuwa na wajane wengi katika Israeli wakati wa Eliya, mbingu zilipofungwa kwa miaka mitatu na miezi sita pakawa na njaa kuu katika nchi nzima.

26

καὶ	πρὸς	οὐδεμίαν	αὐτῶν	ἐπέμφθη	Ἠλίας,	εἰ	μὴ	εἰς
na	kwa–yeyote	yeyote	wao	hakutumwa	Ēlías	isipokuwa	isipokuwa	kwenda
G2532	G4314	G3762	G0846	G3992	G2243	G1487	G3361	G1519

Σάρεπτα	τῆς	Σιδωνίας,	πρὸς	γυναῖκα,	χήραν.
Sárepta	ya–Sidōnía	Sidōnía	kwa	mwanamke	mjane
G4558	G3588	G4606	G4314	G1135	G5503

> Hata hivyo Eliya hakutumwa hata kwa mmoja wao, bali kwa mjane mmoja wa Sarepta katika nchi ya Sidoni.

27

καὶ	πολλοὶ	λεπροὶ	ἦσαν	ἐν	τῷ	Ἰσραὴλ,	ἐπὶ	Ἐλισαίου	τοῦ
na	wengi	wenye–ukoma	walikuwa	katika	Israēl	Israēl	wakati–wa	Elisáios	nabii
G2532	G4183	G3015	G1510	G1722	G3588	G2474	G1909	G1666	G3588

προφήτου,	καὶ	οὐδεὶς	αὐτῶν	ἐκαθαρίσθη,	εἰ	μὴ	Ναιμὰν	ὁ
nabii	na	hakuna	wao	aliyetakaswa	isipokuwa	isipokuwa	Naimán	huyo
G4396	G2532	G3762	G0846	G2511	G1487	G3361	G3497	G3588

Σύρος.
Mshamu
G4948

> Pia palikuwa na wengi wenye ukoma katika Israeli katika siku za nabii Elisha, lakini hakuna hata mmoja wao aliyetakaswa, isipokuwa Naamani mtu wa Shamu.”

28

καὶ	ἐπλήσθησαν	πάντες	θυμοῦ	ἐν	τῇ	συναγωγῇ,	ἀκούοντες	ταῦτα;
na	wakajawa	wote	hasira	katika	sinagogi	sinagogi	waliposikia	haya
G2532	G4130	G3956	G2372	G1722	G3588	G4864	G0191	G3778

> Watu wote katika sinagogi waliposikia maneno haya, wakakasirika sana.

29

καὶ	ἀναστάντες,	ἐξέβαλον	αὐτὸν	ἔξω	τῆς	πόλεως,	καὶ	ἤγαγον	αὐτὸν
na	wakasimama	wakamtoa	yeye	nje	ya–mji	mji	na	wakampeleka	yeye
G2532	G0450	G1544	G0846	G1854	G3588	G4172	G2532	G0071	G0846

ἕως	ὀφρύος	τοῦ	ὄρους	ἐφ’	οὗ	ἡ	πόλις	ᾠκοδόμητο	αὐτῶν,
mpaka	kilele	cha–mlima	mlima	ambao	ambao	mji	mji	umejengwa	wao
G2193	G3790	G3588	G3735	G1909	G3739	G3588	G4172	G3618	G0846

ὥστε	κατακρημνίσαι	αὐτόν;
ili	wamtupe–chini	yeye
G5620	G2630	G0846

> Wakasimama, wakamtoa nje ya mji, wakamchukua hadi kwenye kilele cha mlima mahali ambapo mji huo ulikuwa umejengwa, ili wamtupe chini kutoka kwenye mteremko mkali.

30

αὐτὸς	δὲ,	διελθὼν	διὰ	μέσου	αὐτῶν,	ἐπορεύετο.
yeye	lakini	akapita	katikati	katikati	yao	akaenda–zake
G0846	G1161	G1330	G1223	G3319	G0846	G4198

> Lakini yeye akapita papo hapo katikati ya huo umati wa watu akaenda zake.

31

Καὶ	κατῆλθεν	εἰς	Καφαρναοὺμ,	πόλιν	τῆς	Γαλιλαίας,	καὶ	ἦν
Na	akashuka	kwenda	Kaphárnaoum	mji	wa–Galilaya	Galilaya	na	alikuwa
G2532	G2718	G1519	G2584	G4172	G3588	G1056	G2532	G1510

διδάσκων	αὐτοὺς	ἐν	τοῖς	σάββασιν.
akiwafundisha	wao	siku	siku	za–Sabato
G1321	G0846	G1722	G3588	G4521

> Kisha Yesu akashuka kwenda Kapernaumu, mji wa Galilaya, na katika siku ya Sabato akawa anafundisha.

32

καὶ	ἐξεπλήσσοντο	ἐπὶ	τῇ	διδαχῇ	αὐτοῦ,	ὅτι	ἐν
na	wakashangaa-sana	kwa	mafundisho	mafundisho	yake	kwa-maana	neno
G2532	G1605	G1909	G3588	G1322	G0846	G3754	G1722

ἐξουσίᾳ	ἦν	ὁ	λόγος	αὐτοῦ.
neno	lake	lilikuwa	neno	lenye-mamlaka
G1849	G1510	G3588	G3056	G0846

> Wakashangazwa sana na mafundisho yake, maana maneno yake yalikuwa na mamlaka.

33

καὶ	ἐν	τῇ	συναγωγῇ	ἦν	ἄνθρωπος	ἔχων	πνεῦμα	δαιμονίου
na	katika	sinagogi	sinagogi	alikuwa	mtu	aliyekuwa-na	roho	ya-pepo
G2532	G1722	G3588	G4864	G1510	G0444	G2192	G4151	G1140

ἀκαθάρτου;	καὶ	ἀνέκραξεν	φωνῇ	μεγάλῃ,
mchafu	na	akapiga-kelele	kwa-sauti	kubwa
G0169	G2532	G0349	G5456	G3173

> Ndani ya sinagogi palikuwa na mtu aliyekuwa amepagawa na pepo mchafu. Naye akapiga kelele kwa nguvu akisema,

34

Ἔα!	τί	ἡμῖν	καὶ	σοί,	Ἰησοῦ,	Ναζαρηνέ?	ἦλθες	ἀπολέσαι	ἡμᾶς?
Aha	Tuna-nini	sisi	na	wewe	Iēsoûs	Mnazareti	umekuja	kutuangamiza	sisi
G1436	G5101	G1473	G2532	G4771	G2424	G3479	G2064	G0622	G1473

οἶδά	σε	τίς	εἶ,	ὁ	Ἅγιος	τοῦ	Θεοῦ.
ninakujua	wewe	ni-nani	wewe-ni	Mtakatifu	Mtakatifu	wa-Mungu	Mungu
G1492	G4771	G5101	G1510	G3588	G0040	G3588	G2316

> “Tuache! Tuna nini nawe, Yesu wa Nazareti? Je, umekuja kutuangamiza? Ninakujua wewe ni nani. Wewe ndiwe Aliye Mtakatifu wa Mungu!”

35

καὶ	ἐπετίμησεν	αὐτῷ	ὁ	Ἰησοῦς,	λέγων,	Φιμώθητι,	καὶ	ἔξελθε	ἀπ’
na	akamkemea	yeye	Iēsoûs	Iēsoûs	akisema	Nyamaza	na	mtoke	kutoka
G2532	G2008	G0846	G3588	G2424	G3004	G5392	G2532	G1831	G0575

αὐτοῦ!	καὶ	ῥίψαν	αὐτὸν	τὸ	δαιμόνιον	εἰς	τὸ	μέσον,	ἐξῆλθεν
kwake	na	akimrusha	yeye	pepo	pepo	katikati	katikati	katikati	akatoka
G0846	G2532	G4496	G0846	G3588	G1140	G1519	G3588	G3319	G1831

ἀπ’	αὐτοῦ,	μηδὲν	βλάψαν	αὐτόν.
kutoka	kwake	bila	kumdhuru	yeye
G0575	G0846	G3367	G0984	G0846

> Basi Yesu akamkemea yule pepo mchafu, akisema, “Nyamaza kimya! Nawe umtoke!” Yule pepo mchafu akamwangusha yule mtu chini mbele yao wote, akatoka pasipo kumdhuru.

36

καὶ	ἐγένετο	θάμβος	ἐπὶ	πάντας,	καὶ	συνελάλουν	πρὸς
na	ikawashukia	mshangao	juu-ya	wote	na	wakasemezana	wao-kwa-wao
G2532	G1096	G2285	G1909	G3956	G2532	G4814	G4314

ἀλλήλους,	λέγοντες,	Τίς	ὁ	λόγος	οὗτος,	ὅτι	ἐν	ἐξουσίᾳ	καὶ
wao-kwa-wao	wakisema	Neno	neno	neno	hili	ni-nini	kwa	mamlaka	na
G0240	G3004	G5101	G3588	G3056	G3778	G3754	G1722	G1849	G2532

δυνάμει	ἐπιτάσσει	τοῖς	ἀκαθάρτοις	πνεύμασιν,	καὶ	ἐξέρχονται?
nguvu	anawaamuru	roho	roho	wachafu	na	wanatoka
G1411	G2004	G3588	G0169	G4151	G2532	G1831

> Watu wote wakashangaa, wakaambiana, “Mafundisho haya ni ya namna gani? Anawaamuru pepo wachafu kwa mamlaka na nguvu, nao wanatoka!”

37

καὶ	ἐξεπορεύετο	ἦχος	περὶ	αὐτοῦ	εἰς	πάντα	τόπον	τῆς
na	ikaenea	habari	kumhusu	yeye	kwenye	kila	mahali	kandokando
G2532	G1607	G2279	G4012	G0846	G1519	G3956	G5117	G3588

περιχώρου.
kandokando
G4066

> Habari zake zikaanza kuenea kila mahali katika sehemu ile.

38

Ἀναστὰς	δὲ	ἀπὸ	τῆς	συναγωγῆς,	εἰσῆλθεν	εἰς	τὴν	οἰκίαν
Aliondoka	na	kutoka	sinagogi	sinagogi	akaingia	katika	nyumba	nyumba
G0450	G1161	G0575	G3588	G4864	G1525	G1519	G3588	G3614

Σίμωνος.	πενθερὰ	δὲ	τοῦ	Σίμωνος	ἦν	συνεχομένη	πυρετῷ	μεγάλῳ;
ya-Símōn	mama-mkwe	na	wa-Símōn	Símōn	alikuwa	ameshikwa	na-homa	kuu
G4613	G3994	G1161	G3588	G4613	G1510	G4912	G4446	G3173

καὶ	ἠρώτησαν	αὐτὸν	περὶ	αὐτῆς.
na	wakamwomba	yeye	kwa-ajili-yake	yeye
G2532	G2065	G0846	G4012	G0846

> Yesu akatoka katika sinagogi, akaenda nyumbani kwa Simoni. Basi huko alimkuta mama mkwe wa Simoni akiwa ameshikwa na homa kali, nao wakamwomba Yesu amsaidie.

39

καὶ	ἐπιστὰς	ἐπάνω	αὐτῆς,	ἐπετίμησεν	τῷ	πυρετῷ,	καὶ	ἀφῆκεν
na	akasimama	karibu-naye	yeye	akaikemea	homa	homa	na	ikamwacha
G2532	G2186	G1883	G0846	G2008	G3588	G4446	G2532	G0863

αὐτήν;	παραχρῆμα	δὲ	ἀναστᾶσα,	διηκόνει	αὐτοῖς.
yeye	mara-moja	na	akasimama	akawahudumia	wao
G0846	G3916	G1161	G0450	G1247	G0846

> Hivyo Yesu akamwinamia na kukemea ile homa, nayo ikamwacha. Akaamka saa ile ile, naye akaanza kuwahudumia.

40

Δύνοντος	δὲ	τοῦ	ἡλίου,	ἅπαντες	ὅσοι	εἶχον	ἀσθενοῦντας	
Lilipokuwa-likitua	na	jua	jua	wote	waliokuwa-na	waliokuwa	wagonjwa	
G1416	G1161	G3588	G2246	G0537	G3745	G2192	G0770	

νόσοις	ποικίλαις,	ἤγαγον	αὐτοὺς	πρὸς	αὐτόν,	ὁ	δὲ	ἑνὶ	ἑκάστῳ
wa-magonjwa	mbalimbali	waliwaleta	wao	kwake	yeye	yeye	na	kila	mmoja
G3554	G4164	G0071	G0846	G4314	G0846	G3588	G1161	G1520	G1538

αὐτῶν,	τὰς	χεῖρας	ἐπιτιθεὶς,	ἐθεράπευεν	αὐτούς;
wao	mikono	mikono	akiwawekea	aliwaponya	wao
G0846	G3588	G5495	G2007	G2323	G0846

> Jua lilipokuwa linatua, watu wakamletea Yesu watu wote waliokuwa na maradhi mbalimbali, naye akaweka mikono yake juu ya kila mgonjwa, naye akawaponya.

41

ἐξήρχετο	δὲ	καὶ	δαιμόνια	ἀπὸ	πολλῶν,	κραυγάζοντα	καὶ	λέγοντα,
yakatoka	pia	na	mapepo	kutoka	wengi	yakipiga-kelele	na	yakisema
G1831	G1161	G2532	G1140	G0575	G4183	G2905	G2532	G3004

ὅτι	Σὺ	εἶ	ὁ	Υἱὸς	τοῦ	Θεοῦ.	καὶ	ἐπιτιμῶν,	οὐκ
kwamba	Wewe	ni	Mwana	Mwana	wa-Mungu	Mungu	na	akiyakemea	hakuyaacha
G3754	G4771	G1510	G3588	G5207	G3588	G2316	G2532	G2008	G3756

εἴα	αὐτὰ	λαλεῖν,	ὅτι	ᾔδεισαν	τὸν	Χριστὸν	αὐτὸν	εἶναι.
hakuyaacha	yaseme	yaseme	kwa-maana	yalijua	yeye	Christós	yeye	ndiye
G1439	G0846	G2980	G3754	G1492	G3588	G5547	G0846	G1510

> Pepo wachafu pia wakawatoka watu wengi, nao walipokuwa wakitoka wakapiga kelele, wakisema: “Wewe ni Mwana wa Mungu!” Lakini Yesu akawakemea na kuwazuia wasiseme, kwa maana walimjua kuwa yeye ndiye Kristo.

42

Γενομένης	δὲ	ἡμέρας,	ἐξελθὼν,	ἐπορεύθη	εἰς	ἔρημον	τόπον,	καὶ
Ilipokuwa	na	asubuhi	alitoka	akaenda	kwenye	mahali	pa–faragha	na
G1096	G1161	G2250	G1831	G4198	G1519	G2048	G5117	G2532

οἱ	ὄχλοι	ἐπεζήτουν	αὐτόν,	καὶ	ἦλθον	ἕως	αὐτοῦ	καὶ	κατεῖχον
makundi	makundi	yakamtafuta	yeye	na	wakaja	mpaka	kwake	na	wakamzuia
G3588	G3793	G1934	G0846	G2532	G2064	G2193	G0846	G2532	G2722

αὐτὸν,	τοῦ	μὴ	πορεύεσθαι	ἀπ’	αὐτῶν.
yeye	asiende	asiende	asiende	kutoka	kwao
G0846	G3588	G3361	G4198	G0575	G0846

> Kesho yake, kulipopambazuka, Yesu alikwenda mahali pa faragha. Watu wengi wakawa wanamtafuta kila mahali, nao walipomwona wakajaribu kumzuia asiondoke.

43

ὁ	δὲ	εἶπεν	πρὸς	αὐτοὺς,	ὅτι	Καὶ	ταῖς	ἑτέραις	πόλεσιν
yeye	lakini	akawaambia	wao	wao	kwamba	Na	miji	mingine	miji
G3588	G1161	G3004	G4314	G0846	G3754	G2532	G3588	G2087	G4172

εὐαγγελίσασθαί	με	δεῖ,	τὴν	βασιλείαν	τοῦ	Θεοῦ;	ὅτι	
niihubirie–habari–njema	mimi	lazima	ufalme	ufalme	wa–Mungu	Mungu	kwa–maana	
G2097	G1473	G1163	G3588	G0932	G3588	G2316	G3754	

ἐπὶ	τοῦτο	ἀπεστάλην.
kwa–ajili–ya–hili	hili	nimetumwa
G1909	G3778	G0649

> Lakini yeye akawaambia, “Imenipasa kuhubiri habari njema za Ufalme wa Mungu katika miji mingine pia, kwa maana kwa kusudi hili nilitumwa.”

44

καὶ	ἦν	κηρύσσων	εἰς	τὰς	συναγωγὰς	τῆς	Ἰουδαίας.
na	alikuwa	akihubiri	katika	masinagogi	masinagogi	ya–Yudea	Yudea
G2532	G1510	G2784	G1519	G3588	G4864	G3588	G2449

> Naye aliendelea kuhubiri katika masinagogi ya Uyahudi.